

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto K 4.— za pol leta „ 2.— za četrť leta „ 1.—

Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. List se pošilja do odpovedi.

Deležniki katoliškega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri gospodu Novak-u na velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo do srede opoludne.

Stev. 49.

V Mariboru, dne 6. decembra 1900.

Tečaj XXXIV.

Dobra reč.

»Dobra reč se sama hvali«, vzdihovala je »Domovina«, ko je naš list našteval, kar je Žičkar že kot bivši državni poslanec dobrega storil za slovensko ljudstvo. Toda »dobra reč« se je prepočasi hvalila in zato mora sedaj Hribar na »lastne stroške« vsako nedeljo po shodih hvaliti »dobre reči«, njegovo glasilo pa opravlja to tiskovnim potom.

Velik razloček je, če naš list hvali Žičkarja in če »Domovina« hvali Hribarja. Nam nima Žičkar ničesar zapovedovati, mi smo popolnoma neodvisni od njega, mi priporočamo njegovo kandidaturo le zaradi tega, ker smo iz dosedanjega Žičkarjevega delovanja prepričani, da bode volilce Pete kurije še zanaprej najboljši zastopal. Kar pa »Domovina« piše, se ne more smatrati kot izraz »proste volje«. G. Hribar je lastnik »Domovine«, in samoumevno je, da njegov list ne bo stal nikjer drugod, nego za Hribarjem. »Domovina« mora pisati za g. Hribarja.

Kdo agitira za Hribarja in kdo za Žičkarja? »Domovina« se sicer hvali, da se za Hribarja odločuje »prosta ljudska volja«. Toda resnica je, da se razvija za Hribarja velikanska pismena in ustna agitacija. Iz Celja kar švigajo različna agitacijska pisma po Spod. Štajarskem. V mnogih okrajih (ali je v vsakem okraju, se zaradi komoditete nekaterih zaupnikov nismo mogli prepričati) so osnovni okrajni volilni odbori, obstoječi po večini iz jungovskih učiteljev in advokatskih in notarskih uslužbencev. Ti odbori izdajajo zopet agitacijska pisma ali pa celo

oklice po vzoru »slučajno v Mozirju zbranih županov in volilcev«. »Volilni katekizem« liberalnih Kranjcev, ki se zbirajo okoli dr. Tavčarja, kar preplavlja nekatere vasi in trge. Pri volitvi volilnih mož rabijo se ponekod nenavadna sredstva za podpiranje »proste ljudske volje«. Taka sredstva so smodke, vino in svinjetina. Kdor noče biti prepričan, da bi bil Hribar najboljši kandidat, se koj na volišču opsuje ali pa pozneje »zdela« po časnikih. V savinjski dolini se je celo zgodilo, da so Žičkarjevim volilcem pobili okna in, oprostite nam izraz, z ekskrementi namazali vrata. »Domovina« hitro opazi kje kako »strast«, a za svoje »podpitanje« ima slepe oči.

Za Žičkarja pa agitirajo isti, ki so tudi doslej agitirali še za vsakega slovenskega kandidata. To so duhovniki, krščansko misleči učitelji in pa poštenci, zavedni kmetje. Posebna jeza se obrača v sedanjem volilnem boju proti duhovnikom, ali kakor jih imenujejo, proti »farjem«, »netopirjem« in »blaženim telesom«. Naenkrat se je začelo sedaj zahtevati, da »blažena telesa« ne smejo agitirati. To je celo nova, štajarskim slovenskim duhovnikom neznana zahteva. Odkar se štajarski Slovenci bojujejo za svoj narodni obstanek, smeli so in morali so celo v vsakem boju, tudi v agitacijskem boju za različne volitve ravno duhovniki stati v prvih vrstah. Kako bi stalo danes s Slovenstvom po Spod. Štajarskem, ako bi duhovniki že takrat uvaževali »prosto voljo« svojih nasprotnikov? Zato pa se duhovniki ne bodo brigali tudi za zdajšnje napade od strani Hribarjevih

pristašev, ampak kakor vedno, tudi tokrat stali ob strani slovenskega katoliškega ljudstva. Duhovniki in katoliško ljudstvo bi si sami kopali grob, ako bi mi mirni stali nasproti Hribarjevi kandidaturi. Kajti mož, za katerega se agitira s kranjsko-liberalnim volilnim katekizmom, za kojega se najbolj poteguje protiversko, mednarodno, socialdemokratsko nadahnjeno jungovsko učiteljstvo, tak mož ne more biti kandidat složnih štajarskih Slovencev.

Kar pišeta v zadnjem času »Domovina« in »Narod«, da je Hribarjeva izvolitev že osigurjena, to je seveda ali jako kratkovidna ali pa hudobna vada. Kratkovidna, ako imajo Hribarjevi agitatorji res tako malo pregleda, da v istini mislijo na Hribarjevo izvolitev, hudobna, ako poznajo za Hribarja neugoden položaj, a ga hočejo z neresnico prikriti, da še vsaj tako vjamejo zopet kakega kalina.

Tudi poročila o Hribarjevih shodih so le pesek v oči. Na shode se zbobnajo Hribarjevi somišljeniki iz vseh krajev, ki se potem »mnogobrojno zbrani« »enoglasno« izrečejo za Hribarja in ga postavijo svojim »edinim« kandidatom. Naj imajo to nedolžno svoje veselje. Mi čakamo le na glavni volilni shod, na dan volitve. Takrat pa bodo Žičkarjevi pristaši »mnogobrojno zbrani« ter izvolili Žičkarja »edinim« poslancem Pete kurije in s tem izrekli, na kateri strani je v istini »dobra reč.«

Listek.

Črtice iz zgodovine našega naroda.

5. Pleme.

Zadruga s kolonijami, oziroma podkolonijami vred je bilo pleme. Pleme je štel po tisoč in več udov. Ker kolonije praviloma od zadruge niso bilo oddaljene, se je pleme navadno razprostiralo čez celo pokrajino, kakor celo dolino, če ni bila predolga, čez cel kotel, pa tudi čez del kakšnega večjega gorovja, hribovja ali polja. To ozemlje se je zvalo župa. Pleme, bivajoče v župi, je druga stopnja socialne organizacije starih Slovanov. Kakor zadruga, tako je tudi pleme bilo život za-se, imajoč posebno ustavo in posebno upravo. Moglo se je zgoditi, in zgodilo se je žalibog mnogokrat, da je pleme zoper pleme vzdignilo meč.

V vsaki župi je stal skupni grad; ker je tedaj bilo v pradomovini mnogo opasne zverjadi, pa tudi ker človeškega sovražnika ni nedostajalo, se je postavljaj najraje v kako močvirje, ali vodo, ali pa tudi na strmino; tukaj je bilo bolj varno in tudi ložje se braniti. Utrjen je bil z jarkom in nasipom, vrh tega še opasan z zidom; toda

ta zid ni bil iz kamnja, ampak iz lesa; narejale so se namreč vsporedne pletenice ali zbijale take stene ter se je med nje natlačilo blata. Med gradom in zidom se je puščalo toliko prostora, da je še lahko stalo nekoliko hiš. V gradu so se vršila zborovanja starejšin, za vojsk pa shranjevale vsakovrstne dragocenosti, ki so jih gleštale zadruge dotičnega plemena, pa tudi tiste, ki so bila skupna lastnina; bil pa je grad tudi starcem, otrokom, bolnikom, sploh vsem, ki niso bili za brambo, pribežališče, ki jih je varovalo sovražnika. K stavbi gradu kakor tudi javnih hiš je moralo prispevati vse pleme, istotako tudi skrbeti za vse poprave, kakor za vzdržavanje trdnjave sploh. Grad je bil v vsakem oziru središče vse župe, v njem se je osredotočevalo življenje plemena ob vojski kakor v miru. Kajpada so se vsled tega jeli okoli njega časoma tudi nastanjati razni obrtniki in trgovci, pa tudi drugi, katerim je posebno kazalo, da bivajo v bližini gradu. Tako so tekom časa okoli gradov nastala bivališča, ki jih danes imenujemo trge ali mesta.

Kakor zadruga, tako je tudi pleme imelo načelnika; zval se je, ker je oblast njegova segala čez župo, župan. Bil je plemenu to, kar zadrugi ot pred vsem svečenik, sodnik in vojni poveljnik. Kot svečenik je imel shranjevati vsega plemena svetinje ter za

župo opravljati daritve in obrede, kar jih je bilo določenih; kot sodniku mu je bilo razsojati prepire med zadrugami ter razlagati in varovati zakone, kot vojnemu poveljniku pa voditi napad in obrambo. Vrhu tega je imel dolžnost župo upravljati in zastopati. Dasi smo ga primerjali z otom, vendar ni bil tako absoluten t. j. neodvisen kakor ta; v količkah važnejših stvareh je smel ukazovati še le tedaj, ko se je bil poprej s starejšinami posvetoval in zedinil. Stari Slovani nad seboj niso trpeli absolutnega, samoobsebnega vladarja, t. j. takega, kojega veljavni ukazi in ukrepi bi izhajali le iz njega; poslušati je imel glas ljudstva, ki je bilo njemu nasproti zastopano po starejšinah; vlada v župi je torej bila konstitucionalna.

Po zakonu so se župani morali voliti, ali postati so to mogli le udje določenih družin. Izmed tekmecev je ta čast navadno doletela istega, ki je iz ota izhajal neposredno, nosil vsled tega tudi njegovo ime, shranjeval zadrugne svetinje in pradedov podobe, ter že radi tega užival posebno spoštovanje. Za prve dobe se je županu, če je bil dokazal nezmožnost za svoj posel, lahko pripetilo, da so ga odstavili in na njegovo mesto izvoliti sposobnejšega. Jako strogo se je od njega zahtevalo, da je izvrševal prevzeto dolžnost vestno in modro. Pozneje je po

Volilno gibanje.

V mariborskem okraju se vršijo prvotne volitve nepričakovano ugodno. V kamniški župniji so vse občine volile slovensko-narodne može, tudi v Brestenici so letos prvokrat izvoljeni odločno naši možje. Slava jim! Narodno so volile tudi Orehova vas, Rače, Podova, Gorica, Sv. Marjeta. Le na Skokah in v Slivnici so naši propali. Ludvik Kresnik, najžalostnejši kandidat v sedanji volilni dobi, ker se da kandidirati od združenih rudečkarjev in nemčurjev, pridno agitira in išče, česar ni zgubil. Toda vse skupaj mu ne pomaga nič. Vsak omiljuje moža, ki je šel sedaj rudečkarjem in nemčurjem na limanice, kajti če bi zvesto stal pri zastavi slovenskega ljudstva, čakala ga je lepa politična prihodnost. Nikdar pa naše ljudstvo ne more več zaupati možu, ki je zapustil staro zastavo, ter se vrgel ravno v nasprotni tabor.

V jareninski župniji je bilo izvoljenih 9 narodnih volilnih mož in 3 nasprotni. Borba je bila huda. Posebno slavno so zmagali Slovenci na Pesnici v obeh kurijah; prišlo je naših v 5. kuriji na volišče 73, v 4. kuriji pa 23. Živio!

Občina Murščak pri Kapeli je izvolila dne 24. t. m. volilne može, ki bodo trdno kakor skala stali za gg. dr. Ploja in Žičkarja.

Na Zdolah pri Vidmu sta izvoljena dva za Žičkarja, dva za viteza Berkosa.

Pozor Št. lenartski okraj! Orehovski Bračko sklicuje na prihodnjo nedeljo shod k Sv. Lenartu v Sloven. gor., da se tamkaj predstavi kot kandidat! Slovenci, narodnjaki šentlenartskega okraja, pridite v obilnem številu na ta shod, da posvetimo nepoklicanemu gostu in preroku!

Videm. Dne 29. t. m. je bila volitev volilnih mož v Vidmu. Udeležba je bila mnogoštevilna. Izvoljeni so sami zanesljivi možje, v obeh skupinah tudi Žičkar.

Gornja savinjska dolina. V št. 24. »Domovine« berem: Iz Gornjegograda poročajo, da je vseh pet občin volilo volilne može za Dragotina Hribarja. — Resnica pa je, da so za Hribarja le Gornjigrad, Bočna, Novaštifta, za Žičkarja pa Solčava, Luče, Ljubno, Rečica, Mozirje in Kokarje! Kmečki volilci nočejo o tovarnarju Hribarju ničesar vedeti. Natančneje še Vam poročam.

Sv. Trojica v Halozah. Volitve volilnih mož so pri nas ugodno izpale za krščanske može, za dr. Ploja in Žičkarja.

Na lastne stroške. Iz konjiškega okraja nam poročajo: V »Dom.« od 27. p. m. se

hvali Hribar, da je budil Spodnji Stajar iz narodnega spanja na »lastne stroške«. D. Hribarja bržkone v teh zadevah en malce spominjajo zapušča; kajti mi imamo dokaze v rokah, da si je dal n. pr. samo za »rajžo« plačati 12 kron. Mi bi tega nikakor ne spravljali v javnost, ker se nam ne zdi nič nečastnega, ako naročen govornik dobi vsaj za vožnjo odškodnino, toda resnici čast! In resnica je, da g. Hribar ni budil »na lastne stroške«.

Hribarjevo »perje«. Poročajo nam iz kozjanskega okraja: V našem okraju je sedaj veliko dovtipov na Hribarjevo »perje«. D. Hribar se je namreč pretekli mesec od kozjanskega zborovanja peljal na rajhenburški kolodvor. Drugi dan je ležalo, menda kot izraz pristne »ljudske volje«, po cesti, koder se je Hribar vozil, vse polno listkov, na katerih je bilo tiskano, da je Kozje postavilo Hribarja kandidatom in da naj volilci volijo v tem smislu. Vam, g. urednik, se je očitalo, da delate kričečo reklamo za Hribarja. Zdaj pa Vi lahko Hribarja vprašate, kdo dela bolj kričečo reklamo?

»Mar je to res ljudska volja?« Pišejo nam: Hribarjevo glasilo kar prekipeva »proste ljudske volje«. Prosta pa je po njegovem mnenju ljudska volja samo tam, kjer Hribarjevi pristaši agitirajo, tam pa, kjer se tudi Žičkarjevi gibljejo, tam ni proste volje. Bila je volitev tam nekje okoli Špitaliča. Mnogi Hribarjevi pristaši so bili isti dan »skrivnostno-sladko-ginjani« in iz svetlih obrazov se jim je čitalo, ne prosta »ljudska volja«, ampak da so se mastili s prašičem. Dober tek jim, toda v našem okraju je na dnevnem vprašanju: »Kdo je dal za piti in kdo je plačal prašiča?« Mar se z vinom in svinjetino dela prosta ljudska volja?

V ormožkem okraju so ugodno izpale za Žičkarja volitve v Mihalovcih, v Žerovcih, Velečanih in Vitanju pri Sv. Bolfenku. Največja agitatorja za Hribarjevo »prosto ljudsko voljo« sta jungovski učitelj Vabič in posilinemški učitelj Slane.

Zanesljive volilne može za Žičkarja so izvolile občine trg Kozje, trg Podsreda, Gorjane, Križe, Koprivnica, Vetrnik, Velikikamen, Mrčno selo in Blanca. Volilnih mož je 15. Dr. Pikel je torej pogorel. Je bil li res Hribarjev shod v Kozjem »izraz ljudske volje« za gosp. Hribarja? Le občina Polje se je izneverila gosp. Žičkarju, sicer je pa, kolikor do sedaj znano, ves kozjanski okraj, kakor en mož, za gosp. Žičkarja. Enako tudi sevniški okraj, razun trga Rajhenburga, kjer je prodril gosp. Hribar. Tu so se slovenski in nemški liberalci ter socialni demokrati

zjediniли zoper katoliško stranko ter pripomogli liberalcu županu Benjaminu Kuneju za 18 glasov večine.

Iz Polzele. Naši trije volilni možje so odločno za Žičkarja. Nič ni pomagalo, da se je od neke strani poklical socialni demokrat Čobal. Njegov shod je bil v gostilni Franca Jelena, domačina; je bil žalostno-smešen. Zaman se je trudil tudi tukajšnji agent slabih časnikov s celimi skladi »Slovenskega Naroda« in »volilnega katekizma«. Odgovor na vse te prismodarije dalo je narodno krščansko ljudstvo na dan volitve. V gostih trumah so prihajali vrli možje in mladeniči, da je združenim mokraško-liberalnim bratcem kar sapo jemalo. Pametnejši izmed njih so se poskrili, le kakih 12 odvisnih volilcev je klavernim korakom stopilo na volišče. Njih kandidati so bili Anton Farčnik, Tomaž Kunstič in neki — Podgoršek Andrej (!!) — Ljubi moji rojaki! Otresite se jarma, v katerega vas vpregajo nekateri ljudje, ki jim mrzi vse, kar je slovensko in katoliško. Ne bodite jim nadalje podrepaniki. Stopite nazaj v naše vrste, ki se držimo edino pravega načela: vse za vero, dom, cesarja. — Če pa že ni mogoče pametne besede z vami govoriti, svetujem vam, dajte vsaj mir, ko vidite, da na Polzeli nič ne opravite. Če vas je petkrat toliko, kakor sedaj, mi vas premagamo. — Hvala Bogu! Jasni se, — to se je videlo zadnjo nedeljo na sijajnem zborovanju »katol. bralnega društva« v prostorih gosp. Josipa Repiča. To veselje in navdušenje med mnogobrojno množico! In to lepo petje domačih fantov in te ljubke deklamacije Slomšekovih pesnic, in te spodbudne besede govornikov, posebno govor o pravi omiki! Šest križev že imam na hrbtu, pa tako lepe veselice na Polzeli še nisem doživel. Veselo je število udov — nad 70. — Mi imamo le to željo, da se kmalo spet tako veseli vidimo!

Iz Sevnice ob Savi. Predragi »Slov. Gospodar«! danes ti naznanjam veselo vest, da smo sijajno zmagali pri volitvi za peto in četrto kurijo, vseh pet mož bo glasovalo za Žičkarja. Zadnji Vaš dopis iz Sevnice je kaj dobro uplival na naše volilce. A Sevnice je pa prestrašil, da si niso upali priti k volitvi. Celu Hribarjevi agitatorji so izostali, in z njimi vsi nasprotni narodni tržani. Kaj pridno pa so se udeležili volitve sevniški Nemci, n. pr. nek občinski svetovalec, zdravnik, nemški nadučitelj, načelnik postaje, še celo gsp. dr. R., sodnijski adjunkt i. dr. Ali vse to ni rudečkarjem nič pomagalo. Pa upam, da ti gosp. so bili zdaj tukaj zadnji-

germanskem vplivu županska čast postala dedna, t. j. za očetom je županil sin, in od tistihmal te važne oblasti seveda ni več špogal le tisti, ki je za njo bil najzmožnejši.

Prav lahko si mislimo, da so zadruge, iz katerih se je smel jemati župan, se smatrala za odličniše od drugih; sicer so si to odliko gotovo bile morale zaslužiti n. pr. po hrabrosti ali po uzornem gospodarstvu; mogoče je tudi, da je bogastvo dalo tej ali oni zadrugi tisti ugled, ki jo je postavil na ono višjo stopnjo. Naj bo temu, kakor hoče; dokazano in važnejše je, da se je prav iz tega izjemnega razmerja nekaterih zadrug do ostalih sčasoma izcimilo plemstvo; kako bi tudi ne, ko je pravica, dajati župi najizvrstnejše može, kar se jih v njih glešta, bila stalno v eni zadrugi? Vsled tega se je ta-le morala smatrati za boljšo od vseh drugih, namreč pred vsem v duševnih lastnostih boljšo, in zvali so jo plemenito. Zakaj tako? Beseda pleme je prvotno pomenjalo seme, v pomenu človeka tudi toliko, kakor zarojenec, pozneje še le vse one, ki so bivali v župi. Za zadrugo, ki se je zvala plemenito, je torej ta pridevek bil popolnoma primeren; kajti shranjevala je v istini pleme, t. j. seme, oziroma zarojenec, iz katerih se je jemal župan. Plemstvo v slovanskem značaju ni utemeljeno; saj smo doslej videli, da Slovan

ni trpel, da bi se bil kdo povzdigoval nad drugega, in če je tudi zaslužil: v zadrugi so bili vsi enaki in starejšina z njimi vred, in tudi v plemenu je župan le bil prvi med enakimi, ne pa absoluten vladar. Od kod torej gori označena prikazen, ki koreniči v običaju, jemati župane vedno le iz ene zadruge? Plemstvo se je v Slovane zaneslo od Germanov sem; Germani so že od začetka razločevali plemenite in neplemenite ter si tudi ustavo po tem načelu prikrojili. Sprva se je navada, jemati župane iz ene in iste zadruge, prakticala le ob germanski meji, sčasoma pa se prerila do jedra.

Dočim so zadruge navadno nosile ime otovo, so se plemena ponajveč poznamenovala po kakovosti župnega zemljišča, po najimenitniši gori, reki, sploh po prirodnih znakih, vzlasti tedaj, če je bilo bivališče obširnije, ne pa po imenu županovem; za primer: Rečani (ob reki), Poljani, Jezerani, Bužani (ob reki Bug); še le v drugi vrsti, nekako izjemno, so se plemena nazivala po otu dotične plemenite zadruge. Imena žup pa so se navadno tvarjala iz plemenskih, n. pr. iz Poljani Poljane (na Poljanah), iz Lužičani Lužičane (na Lužičanah, pa tudi na Lužicah), iz Kalužani Kalužane (na Kalužanah, pa tudi na Kalužah).

Kakor v zadrugi, tako je tudi v ple-

menu lahko nastala potreba, odbiti kolonijo oziroma takih več; tudi se je ponavljalo to tako dolgo, dokler so razmere silile. Dogajalo se je tudi, da se je premestilo vse pleme; vzrokov za to pač ni težko najti. Na tak način so se po enem plemenu obljudjevale cele dežele. Z ozirom na poimenovanje nove domovine in nje gor in rek bilo je običajno, da so stara imena ohranjevali ter jih pridevali novim rekam, goram in dolinam, češ da jih spominjajo drage stare domovine, ki so jo morali ostaviti. Vsled tega prikazen, da se na slovanskem ozemlju imena gor, rek in dr. ponavljajo; spominjamo le na Dvini (v nemških atlantih Dwina in Düna); še več dokazov za to se da navesti iz poznejšne dobe, ko so Slovani raztekali po srednji in južni Evropi: Morava na Moravskem in Srbskem, Žilina ob Finskem zalivu in na severno zahodnem Ogrskem; sem spadajo imena Visla, Vislica, Vislok, Višnic; koliko je Bistric?

Do 6. stoletja se Slovani v večje mase od plemen niso družili, vsaj redoma in za stalno ne; potemtakem je širni slovanski svet sestajal iz nebroja žup, slovanski rod iz tolikega števila plemen, ki so živela vsak-sebno ter se tudi sovražnih napadov ne branila skupno; kvečjemu so se nekatera plemena oprijela drugo drugega le ob najhuji

krat pri takih volitvah, ker so sijajno propali. Zdaj lahko spoznajo, kar smo čitali v Vašem predzadnjem listu, da mi kmetje nismo nikake šleve. In to je tako! Slava našim vrlim volilcem, da so stali trdno, da se niso vstrašili dolgega in slabega pota, da siravno so morali nekateri po noči domov hoditi. Izvoljeni so: Kragl Anton, Korenc Anton, Stegenšek Martin, Lipovšek Jožef, Čemažar Janez. Tako smo pokazali, čegavi da smo. Mi si bomo pa tudi zapomnili, kdo da je bil z nami od naših sevniških narodnjakov. Kaj pridno nam je nasprotoval naš občinski tajnik; ta gospodine misli, da smo mi njegovi podložni! O ne! gospod se motite, vi ste le naš uslužbenec, mi vam plačamo vsako leto 1200 kron. Zakaj pa? Zato, da ta stric nam nasprotuje, ali tega bo in mora biti enkrat konec. Pojdi pa kam drugam, ni si treba misliti, da smo mi voleki, da se bomo dali peljati tam, kamor bo občinski tajnik sukal bič. Tako torej gospod župan Vas imamo radi in Vi veliko storite za nas, storite tudi to, da tega Hribarjevega agitatorja pomirite, to je splošna želja kmetov. Če ne, bomo poskusili pa mi, od takega se mi ne damo voditi, katerega mi živimo, toliko smo Vam že zdaj pokazali. Kdor ni z nami, je zoper nas! Zapomnite si to Sevničani!

Več volilcev.

Somišljeniki, pozor! Celotni pregled prvotnih volitev v mariborski in ptujski kmečki skupini ni posebno razveseljiv. Dasi so n. pr. v ožjem mariborskem (sodniškem) okraju volilni podatki ugodnejši kot drugokrat, vendar v celoti so slabši. Ptujski okraj pa je tako razjeden, da mnogi naših »rodoljubov« nimajo pojma. Če celo v šmarskem okraju voli sicer ugledna slovenska občina »bračkianec«, potem je to gotovo jako nevarna prikazen. Seveda mnogim je postal sedaj šport, da »netopirje« izganjajo, a dočim opravljajo to delo, lezejo jim nemškutariji v brloge. Ponekod se »netopirji« že sami radi umikajo. Pokregali smo pismo prijatelja, v katerega občini so zmagali nasprotniki. In kaj nam je odgovoril? »Da nas napadajo naše izdajice po nemških časnikih, smo prenašali, da nas napadajo naši lastni bratje po slovenskih časnikih in sicer grše kot prej izdajice, tega ne prenašamo. Jaz se umaknem nevhvaležnemu pritlikovanju...«

nevarnosti, a ko je ta minila, se zopet združila. Do tvoritve držav torej v dobi, o kateri govorimo, ni prišlo. Od kod ta prikazen? Na to vprašanje moremo le odgovoriti, če premislimo, čemu se ljudstvo združuje v države. Prvič, da se uspešneje brani sovražnikov, oziroma zasleduje napadne namene, in drugič, da si laglje ustvari razne udobnosti, katerih bi pri malem številu ne moglo. Vseh udobnosti, kar jih je v tisti dobi bilo mogoče imeti, sta Slovanom v obilici ponujala zadruga in pleme; v tem oziru torej naši pradedje niso čutili potrebe, dalje se organizovati. Napadali pri svoji miroljubnosti sosedov pa tudi niso. V svrhu obrambe bi sicer nedvomno le bilo koristno, ako bi se bili strinjali v večje grmade, ali tukaj se jim je gotovo na pot stavila ona prekleta nesložnost, ki je neprestano v srcu grizla, ne manj pa menda tudi ona neskrbnost, ki je oprezala, dokler nevarnost ni bila na vrhuncu.

Brez dvoma je dejstvo, katero smo ravnokar osvetlili, imeli za ono dobo neugodne posledice. Količkaj močen sovražnik, ki se z vsoto Slovanov še meriti ni smel, je posamezna plemena lahko si podvrigel in pestil; največja hrabrost jih ni mogla rešiti; tudi je z malo vezmi združene bilo ob vsikdar uslužni nesložnosti, za katero je brezštevilje zadrug in plemenov tvarjalo najrodovitniša tla, prav lahko, razdruževati še bolje. Končna posledica vsega tega pa je bila, da se v tej dobi Slovani niso mogli povspeti do nobene večje politične akcije, in da, v političnem oziru sploh niso zavzemali tistega mesta, ki bi jim po številu šlo.

Umevamo tako modrovanje, toda odobravati ga ne moremo, ker je popolnoma krivo. Somišljeniki, glave zopet kvišku! Sedaj velja paziti na vsakega volilnega moža v mariborskem in ptujskem volilnem okraju ter ga pridobiti za našo sveto stvar! Na delo!

Dopisi.

Iz Gornjeradgone. (Franc Bračko kandidat). Kaj takega si pa mož vendar še sam ni mislil. Orehovski Wratschko, ne oni, ki je kovaški mojster, ampak Wratschko, sam, ta bi rad postal državni poslanec. Ne smejite se! Tisti gospodje, ki v Ptuiju »giftno krot« prazijo, pošiljajo masten oklic okolu vseh občinskih predstojništev in priporočajo namestu dr. Ploja Franca Vračkota iz Orehovec. Od Wratschkota do Vračka je samo ena stopinja. Čudno pa, da se je že pravopis tega moža tako hitro izpremenil. Kako bi se še le on.

Tisti ptujski oklic, ki je podpisan »gornjeradgonski kmetje« pripozna, da je Vračko sin slovenskih starišev. Aha! Zakaj pa se on Slovenca ne pokaže? Zakaj ne uraduje pri okrajnem zastopu po slovensko? Zakaj on podpira samo Nemce iz radgonskega mesta? Zakaj je on bil proti ustanovitvi davčnega urada v Gornji Radgoni?

Zato, ker je tako njegovim nemškim prijateljem v Radgoni po volji. Njim na ljubo pomaga ponemčevati naš okraj, njim na ljubo moramo nositi svoje davčne krajcarje preko Mure, njim na ljubo še danes nemamo kolodvora v Gornji Radgoni.

Dotični oklic imenuje Wratschkota skušenega in sposobnega kmetovalca. No, mi pravi gornjeradgonski kmetje o tem nič ne vemo. Kako pa ta mož dobro razumeva kmetske težave, pa naj Vam povejo vinogradniki iz Poliške občine, katerim je Wratschko točno škodo cenil. O, le natanko poprašajte!

V gornjeradgonskem okraju zdaj kar dežuje Štajerca in ptujskih oklicev zoper doktorja Ploja. Zakaj? Zato, ker se Bračkijanci in nemčurji v obče dr. Ploja bojijo. Tacega strahu še nikdar ni bilo prej. Nekteri nespametniki se dajo tudi begati po takih oklicih. Ali pametni možje bodejo volili, kakor možje iz ljutomerskega okraja, vsi kakor en mož za dr. Ploja.

Kaj pa očitajo dr. Ploju. Drugo ne morejo, kakor, da je visok uradnik in da ima lepo plačo. Ali bi bolje bilo, če bi bil zadolžen postopač? Pravijo, da je odvisen on od vlade. To pa je laž. Gospod dvorni svetnik je član upravnega sodišča. Kot tak je neodvisen od vsakega ministerstva. Nihče ga ne more prestaviti, nihče penzionirati.

Ali ta naš poslanec bi imel na Dunaji mnogo upljava in tega se bojijo. Kakšen vpljiv pa bi imel Wratschko iz Orehovec. Ali misli on, da bi ga tam tako poslušali, kakor, kadar govori pri Kürbos-u?

Zato volilni možje, ki imate voliti v kmetski skupini za ptujski, ormožki, sv. lenartski, gornjeradgonski, rogački in šmarski okraj, ne poslušajte krivih prerokov, ki so Vam danes polni sladkih besed za to, da bi Vas kakor Judeži Nemcem in nemčurjem prodali. Držite se slovenske zastave, kakor en mož!

Gornjeradgonski kmet.

Iz ljutomerskega okraja. (Wratschkovi oklici). Iz Ptujja k nam še ni nikoli nič dobrega prišlo. Zato smo tudi »Štajerca« kar na kratko tja zanesli, kamor mu gre mesto. Naj le nekteri možički, kakor Domanjko iz Bučečovec ali pa Rantaša iz Noršinec raznašajo tiste zamazane papirje, ki jim jih ljutomerski nemčurji dajejo, mi pošteni Slovenci se za to ne brigamo. Mi volilni možje bodemo stali vsi za dr. Ploja kot poslanca v kmetskih občinah.

Mi vemo, da tak odličen mož, ki je s svojim talentom tako visoko prišel, da ga na Dunaji povsod čislajo, ki pa si je vedno

zvesto slovensko srce ohranil, da bode ta mož vse rad storil za naše potrebe. In bode imel moč in bode lahko več storil, kakor kateri drugi. Naše potrebe pozna vsak, kdor hoče. Mi jih naznanjamo po časopisih in po shodih. In gospod dr. Ploj je na volilnih shodih pokazal, da v resnici ve, kje nas čevelj žuli. Pojdite se toraj solit vi privrženci ptujskega »Štajerca«. Nadlegujte Vi se svojimi oklici pijance in postopače, nas slovenskih kmetov pa ne. Mi smo bili in smo za dr. Ploja; od tistega orehovskega kandidata pa še slišati nočemo. Hrast se omaja in hrib, zvestoba Slovenca ne gane! Protibračkovec.

Šolstvo.

„Slovenska šolska Matica“ v Ljubljani. V smislu § 21 pravil »Slovenske šolske Matice« se sklicuje prvi občni zbor tega društva na dan 29. decembra t. l. v Mestni dom v Ljubljani. Zborovanje se otvori ob dveh popoldne. Dnevni red: 1. Pozdrav za časnega predsednika. 2. Poročilo tajnikovo o dosedanjem delovanju začasnega odbora. 3. Poročilo začasnega blagajnika. 4. Volitve: a) upravnega odbora (predsednika, 8 odbornikov in 3 odbornikovih namestnikov), glej pravila § 8. b) treh presojevalcev letnih računov. 4. Določitev nagrad za književna dela in glavnim funkcionarjem za prvo triletno dobo. 5. Proračun za naslednja tri leta. Posvetovanje oziroma odobranje predloženega poslovnika. 7. Nasveti posameznih društvenikov.

Da bi častite dame in častiti gospodje vnanji društveniki imeli kolikor mogoče duševnega vžitka in duševne probude od svojega kratkega bivanja v slovenski stolici je začasni odbor nadalje sledeče ukrenil:

1. Na predvečer dne 28. decembra t. l. priredi »Ljubljansko učiteljsko društvo« na čast došlim društvenikom zabavni večer.

2. Dne 29. decembra t. l. priredi gospod ravnatelj Andrej Senekovič ob 10. uri popoldne električne demonstracije v fizikalni sobani c. kr. prve državne gimnazije.

3. Po občnem zboru si lahko ogledajo društveniki ljubljansko elektrarno, kjer bode gosp. ravnatelj A. Senekovič razjasnjeval električno napravo. Tudi druge zavode si lahko ogledajo društveniki pod vodstvom izvedencev.

4. Častito dramatično društvo se bode naprosilo, da priredi dne 29. in 30. decembra primerne dramatične predstave.

Tovariši in tovarišice! Prvič se nam nudi prilika, da si podamo srednješolski in ljudskošolski slovenski učitelji roke in stopimo v zvezo, ki more biti na korist prvim in drugim. Noben slovenski učitelj ne zamudi prisostvovati pri porodu »Slovenske šolske Matice«, ki bo, če Bog da, postala eden najvažnejših zavodov narodne prosvete!

Gospodje poverjeniki in gospice poverjenice navdušujte, kar je v vaših močeh, za sveto stvar!

V Ljubljani, dne 2. decembra 1900.

Za začasni odbor »Slovenske šolske Matice«:
Dr. A. Medved, m. p. H. Schreiner, m. p.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Odlikovanje. Čast. gospod dr. Anton Jerovšek, profesor na mariborski realki, je bil od papeža odlikovan s križcem »Bene merenti«. Častitamo!

Promocija. C. kr. avskultant pri mariborskem okrožnem sodišču gospod Ferdo Müller je bil v ponedeljek na graškem vseučilišču promoviran doktorjem prava.

Pogreb. Pri Sv. Marjeti pri Mariboru je umrl dne 2. decembra v 54. letu svoje starosti po kratki mučni bolezni previden s

sv. zakramenti g. nadučitelj Š. Kovačič. Pogreb je bil dne 4. dec. Bilo je navzočih 6 duhovnikov in blizo 30 gg. učiteljev, ki so mu zapeli pri šoli in na grobu krasne žalostinke. Preč. g. Jak. Bohinc, stolni župnik mariborski, so mu v cerkvi spregovorili milo slovo. Ljudstva je bilo jako veliko. Vse žaluje za blagim, vestnim in krščanskim nadučiteljem. Naj počiva v miru!

Iz šole. Iz Žreč k Sv. Juriju v Savinjsko dolino prestavljeni učitelj, gosp. Šnuderl, je obolel, ter prosil deželnošolski svet dopusta, a deželnošolski svet je prosilcu dal odpust, t. j. odpustil ga je iz službe. To je nenavadno zdravilo za učitelja-bolnika. To je več ko škandal!

Z deželno razstavo v Gradcu ne bo nič, ker prireditelji niso hoteli ugoditi željam Slovencev.

Klin s klinom! Zadnja »Marburgerca« odsvetuje svojim bralcem, naj ne kupujejo tiskovin od češkega tiskarja Vente. Tudi vse trgovce, ki so v zvezi s slovenskimi konzumnimi društvi, javno imenuje z očitnim namenom, naj Nemci ne kupujejo tamkaj. Ker državno pravdnštvo ničesar ne stori, je tako ravnanje gotovo dovoljeno. Zato mi že danes v veselje nemških in nemškutarških trgovcev naznanjamo, da bomo začeli v prihodnji številki zabijati klin s klinom. Sedaj ob Božiču so trgovci najbolj občutljivi.

Iz gornjeradganskega okraja dobivamo dopise, v katerih kmetje odločno obsojajo, da nemškutarji izdajajo za Bračkota s podpisom: Gornjeradganski kmetje. Vsi zavednejši in trdnejši kmetje v gornjeradganskem okraju so proti Bračkotu, zanj so le nemčurski kmetje in pa radgonska gospoda. Tako je! Slovenski kandidat je dr. Ploj.

Od Sv. Jederti nad Laškim. V našem, sicer hribovitem, a vendar prijaznem kraju pričinja živahno gibanje. Na Martinovo nedeljo nas je počastil g. Belé s svojim pokom o vinarstvu in sadjarstvu; poslušalcev, ki so mu sledili z zanimanjem, je bilo polna šolska sobana. Ker pa naši kmetovalci poglavito od živinoreje služijo, zato je zadnjo nedeljo g. M. Jelovšek zelo zanimivo razložil, kako je postopati pri živinoreji, da nam več koristi. Osnovala se bo zadruga za rejo bikov, učile se pa tudi bodo gospodinje o umnem izdelovanju svežega masla, katerega bodo lahko in po dobri ceni prodajale v Rimske in Laške toplice. Ker sta oba gospoda obljubila nadaljevati v svojem poduku, se jima izreka iskrena zahvala in srečno svidenje!

V Obrežu pri Središču se je 25. nov. na paši pri ognjišču vžgal 6-leten deček A. Nežjar; ker ni bilo takoj pomoči, je tako obgorel, da je čez 3 dni v strašnih bolečinah v ormoški bolnici umrl. Stariši, pazite na otroke!

V Framu je umrl dne 30. nov. nagle smrti znani večletni volilni mož in ud posojilnice g. Fr. Kirbiš. Bil je iskren narodnjak. Lahka mu zemlja!

Iz ptujske okolice. Kmetijsko bralno društvo v Karčevini je sklenilo nabirati doneske za društveni dom. Darove sprejema France Ver, odbornik kmetijskega bralnega društva v Krčevini pri Ptuj.

Konjice. Čitalnica je priredila dne 5. t. m. Miklavžev večer in potem se je vršila v istih prostorih Prešernova slavnost.

Iz Radenc nam piše prijatelj: Da bi delavci radenske slatine v peti kuriji volili nasprotnike, o tem je bil vaš dopisnik krivo poučen. Delavec je bilo pri volitvi le šest, vsi drugi smo rajši ostali pri svojem delu. Delavec pri slatini.

Sv. Ema. Ker je gosp. Val. Voga kot dosedanji načelnik pri kmetijskem društvu sv. Ema zaradi boleznih svoje mesto odklonil, je prevzel njegovo službo gosp. Štefan Žlof, posestnik v Virovcah, kateri je bil enoglasno izvoljen za načelnika.

Misijon v Žrečah od dne 1. do 9. decembra vodita gospoda Pogorelec in Pediček. Tudi napovedani msgr. Macur, je z misijonom s Kranjskega prišedši v Celji zbolel.

»Saleska čitalnica v Šoštanju« ima v soboto, dne 8. grudnia t. l. ob 4. uri popoldne v hotelu »Avstrija« svoj občni zbor po sledečem vspredu: 1. Poročilo o stanju društva. 2. Volitev odbora. 3. Predlogi in razni nasveti. K prav obilni udeležbi vabi odhor.

Čudna zveza. »Slovenec« št. 278. poroča: Zveza liberalnih Slovencev z nemškutarji, kakoršna obstoji pri vas na Kranjskem, se poskuša tudi na Štajerskem. Pri volitvi v Pišecah je pripovedoval gosp. baron Moškon, da je dobil kakih pet pisem, naj se on poteguje za Hribarja! Slovenci, zapomnite si to, če se vam še kak Hribarjanec pridruže, kako hud Slovenec da je. Rajše hočejo Hribarjanci zvezo z največjimi sovražniki našega ljudstva, kakor s poštenimi katoliškimi možmi.

V Št. Petru pri Mariboru so kot volitni možje za peto in četrto kurijo izvoljeni sami zanesljivi, trdni slovenski možje. Slava Peterčanom!

Brežiški posilincei so tožili urednika »Dom.« gosp. Ante Bega zaradi nekega dopisa. Celjska porota ga je obsodila na — tri mesece ječe. Čeprav smo si sedaj politični nasprotniki, vendar ga prijateljsko pomilujemo in odkrito sočustvujemo z njim zaradi hude kazni.

Zabukovje nad Sevnico. Dne 17. nov. je prišel potovalni učitelj gospod J. Bele iz Maribora nas poučevati o sadjarstvu.

Gornja Radgona. Dne 25. p. m. smo imeli veselico, ki se je prav dobro obnesla. Posebno so se odlikovali tamburaši in pevci. Moški zbor je prvič nastopil ter pel z veliko natančnostjo. S pesmijo k srcu, s sreem k domovini.

Umrla je prednica usmiljenih sester v Celju, sestra Hedvika. Naj v miru počiva!

Od Sv. Ilja v Slov. gor. Slomšekova slavnost 18. pret. meš. vršila se je pri nas prav veselo in v najlepšem redu. Pevski zbor je pel premile slovenske narodne pesmi. Slavnostni govor je imel g. prof. dr. Anton Medved iz Maribora ter nam v jedrnatih besedah dokazal, koliko so storili A. Slomšek za slovenski narod. Prišli so kot ljubi gostje odlični gospodje iz Maribora. Pa prišel je tudi g. Höltschl in njegovi pristaši. Mislil je menda, da bodo Slovenci takoj zbežali, a se je varal. Povedal nam je tudi, kdo da je: Ich bin der Oberlehrer und Gemeinderath von St. Egidi (nadučitelj in občinski svetovalec šentiljski). Toda to vse mu ni nič pomagalo, postavili smo ga na hladno. Tem potom se zahvaljujemo vsem godcem, pevcem in pevkinjam, g. prof. dr. Medvedu, g. Gomilšek u iz Jarenine, gg. iz Maribora in prosimo prihodnjic zopet na svidenje. Gospodu Höltschlu pa svetujemo, da nas prihodnjic pusti v miru. Šentiljski mladeniči.

Konjiška novica. Pred kratkim je zborovala tukajšna podružnica nemškega šulferajna. Stari Bezenšek — kakor ime pové, doma iz nemških lesov — kot predsednik, je poročal o delovanju tega društva. Poročilo je bilo zelo skromno, ker med našimi Nemci ni zanimanja zato, še manj pa denarja za podporo.

Slovenski organist, se znači prvi zvezek preludij katere je izdal znani skladatelj Ign. Hladnik. Kakor nam je javil, namerava izdati najmanj 10 zvezkov in sicer preludij po motivih slov. narodnih cerkvenih pesmih. Ta prvi zvezek obsega »božične predigre«, katere pričajo, da bode celotno delo dobro. Ta prvi zvezek preveva pravi božični slog in, smemo reči, res pojezija vglasbena nam doni iz teh mehkočutnih melodij, katere nosi fina harmonizacija. Vsak organist bode tega dela vesel.

Povoden. V sled velikega deževja so bile te dni po Italiji grozne povodni. Nižji deli rimskega mesta so popolnoma poplavljeni. V nekaterih ulicah je čez meter na

debelo vode. V cerkvah so oltarji pod vodo. V rimski okolici, kjer je živina vedno pod milim nebom, se je veliko živine potopilo. Reka Tibera je narasla za 16 metrov.

Mladina pri sv. očetu. Iz Rima nam pišejo z dne 29. nov.: Danes se je rimska učeča se mladina poklonila sv. očetu. Bilo je okoli 30.000. Ko so prinesli sv. očeta v cerkev sv. Petra, bilo je navdušenje otrok nepopisno. Deklice so od samega veselja metale svoje rutice v zrak, dečki pa klobuke. Po dovršenih litanijah so sv. oče blagoslovili otročiče. Potem so jih nesli v njih stanovanje, toda kar še se nikdar ni zgodilo, vrnili so se med otročiče, ker vpitje mladih grl po sv. očetu ni hotelo miniti. Radostno ginjeni so jih še parkrat blagoslovili.

Društvene zadeve.

Pri Sv. Benediktu v Slov. gor. je imelo bralno društvo v nedeljo občni zbor. Iz poročila odborovega posnamemo naslednje velezanimive podatke: Udov je štelo društvo 171, dohodkov 195 K, stroškov 203 K 80 v., knjig šteje knjižnica 318, naročenih ima: 30 iztisov »Slov. Gospodarja«, 1 »Domovino« (katero pa bo društvo ob novem letu opustilo, ker je pokazala svoje pravo liberalno perje), 1 »Slovenec«, 8 »Domoljubov«, 2 »Mir«-a, 2 »Slov. Lista«, 1 »Narodni Gospodar«, 1 »Dom in svet«, 1 »Kmetovalec«, 1 »Zg. Danico«, 1 »Vrtec« z »Angeljčkom«, 1 »Südst. Post«, 1 »Pilger«. To je res lepo in dobro, toda kje je pa kakšen vspeh in sad? Evo Vam ga: društvo ima do 20 pevcev močni zbor, krščansko-narodni duh se vidno širi po širni župniji, društveno življenje se živahno giblje in najlepši sad pa se je pokazal pri društvu v tem, da si je v teku prvega društvenega leta 5250 oseb izposodilo čez 15750 raznih časnikov in knjig. Izvolil se je enoglasno zopet poprejšni odbor z načelnikom domačim kaplanom. Oglasili so se zopet vsi prejšnji udje in veliko število novih, tako, da ima društvo čez 200 udov! Vse to je tembolj veselo znamenje, če pomislimo, da benediška župnija meji že ob nemško mejo. Omeniti še moramo, da v našo župnijo prihaja okoli 90 iztisov »Slov. Gospodarja«. — V 28. štv. »Slov. Gosp.« piše ljutomerski dopisnik o tamošnjem bralnem društvu: »Gotovo ni nobenega bralnega društva, ki bi se zamoglo s takim številom ponašati.« No, gosp. dopisnik, vendar je še eno društvo, ki se ima ponašati z večjim številom, in to je bralno društvo pri sv. Benediktu. Mogoče, da nas boste prekosili, potem bomo pa zopet mi Vas! Tako naj bi tekmovala med seboj bralna društva.

Bralno društvo v Braslovčah sklicuje na nedeljo dne 9. grudnia popoldne ob 3. uri občni zbor, ki bode v društveni sobi. Ker bodo prav važne zadeve na dnevnem redu, vabi društveni odbor k mnogobrojni udeležbi.

V Frankolovem priredi bralno društvo v nedeljo dne 9. dec. popoldne ob 3. uri svoje občno zborovanje s sledečim vspredu: 1. kratek nagovor z letnim poročilom; 2. volitev novega odbora; 3. govor gospoda potovalnega učitelja Ivana Belé o sadjarstvu in vinarstvu.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru in za družbo sv. Cirila in Metoda se je na shodu pri Sv. Jurju ob Ščavnici, kjer se je dvorni svetnik g. dr. Miroslav Ploj volilcem predstavljaj, po domači gostilničarjevi hčeri Miciki Lilekovi nabralo 34 K 54 vin; ktera svota se je za zgoraj navedena namena enako na dvoje razdelila in se odposlala.

V Ljutomeru Hribarjev shod ni bil tako sijajen, kakor pišejo Hribarjevi listi. Vseh skupaj je bilo okoli 60. Od volilnih mož so prišli iz ljutomerske župnije izven trga le 4. Tudi kmetov iz ljutomerske okolice je bilo malo. Križevčani so trdno in neustrašeno stali za Žičkarja. Po okolici se raznaša vest,

da je gosp. Weixl govoril za Hribarja. To je laž, ampak govoril je za Žičkarja. Pri glasovanju je smel vsak glasovati. Ko se je zahtevalo, naj samo volilni možje glasujejo, se je rajši zaključil shod. Prosta ljudska volja?! Kljub vsem zborovanjem in glasovanjem bo na dan volitve velika večina volilnih mož glasovala za Žičkarja. Žičkar je prijatelj kmetov in je za nje že veliko storil, Hribar pa bi kot veletržec zanemarjal njih težnje. Kako se dela za Hribarja, evo izgled! Kot glasilo »ljudske volje« za Hribarja je veljal pri nas gosp. sedlar Karba. Na dan volitve volilnih mož je dobil ta zaupnik Hribarjev — en glas, in še tega si je moral sam dati!

Iz slovenjegraškega okraja. »Dom.« v št. 94. piše o ugodnih poročilih iz slovenjegraškega okraja. Blagovolite zdaj naznaniti in pojasniti, da to ni res, da bi slovenjegraški sodni okraj bil za Hribarja, da ne bo »Dom.« s svojimi poročili volilcev drugih okrajev begala. Slovenjegraški okraj je za Žičkarja, ker ve ceniti njegovo delavnost za kmeta in slovensko narodnost iz Žičkarjeve preteklosti. Da si je Hribar izbral ravno našega najdelavnijega poslanca, katerega bi rad izpodrinil, tega Hribarju slovenski kmet ne bo odpustil.

Na Ponikvi so bile prvotne volitve za peto kurijo jako burne, za četrto kurijo pa jako mlačne. V peti kuriji je izvoljenih pet zanesljivih mož za gospoda Žičkarja, in tudi šesti še bo menda dal pridobiti. Že pred volitvijo preplavili so našo faro z lažnjivimi liberalnimi katekizmi in pa s tiskanimi listki Hribarjevih kandidatov. Hribarjanci agitirajo torej na podlagi liberalnega volilnega katekizma! Vse za vero? Na dan volitve so Hribarjevi agitatorji kar na cesti lovili naše volice, da se tako pokaže prosta ljudska volja. Vaš poročevalec je imel, ko je prišel na volišče v vsakem žepu po tri Hribarjeve volilne listke. Kako so mu prišli v žep? Prosta ljudska volja jih je vtaknila v moje žepce. Kljub vsemu temu smo zmagali mi, ki smo za Žičkarja. Žičkar je sin kmečkih starišev in bo nas boljše zastopal nego sin meščanskih starišev, Hribar, ki o kmetijstvu toliko ve, kakor slepec o barvah.

V občini Kokarje smo imeli 28. novembra volitev volilnih mož za peto skupino, zmagala je vzlic veliki Hribarjevi agitaciji vendar le naša, za gospoda Žičkarja vneta stranka. Torej slava onim volilcem Pobrežanom, kateri so bili razun enega vsi za Žičkarja kakor eden mož. Tudi za Dretjo se še ni vsem v glavi zmešalo, tudi tukaj so še možje, ki znajo ceniti zasluge našega marljivega, za vse vnetega gosp. Jožefa Žičkarja.

V Artički občini so vsi trije volilni možje za gosp. Žičkarja, tako tudi vsi drugi trije za gosp. viteza Berksa.

Volilne shode skličeta kandidata za kmetško skupino Celje—Brežice, gsp. Hugon vitez Berks, in pa za mestno skupino Celje—Brežice, g. dr. Iv. Dečko dne 8. t. m. v Mozirju in dne 9. t. m. v Ljubnem in v Gornjemgradu. V Mozirju bo shod v soboto dne 8. dec. ob pol 4. uri popoldne v hiši g. Ivana Tratnika, p. d. Grabnerja; v Ljubnem v nedeljo dne 9. dec. dopoldne ob pol 8. uri in v Gornjemgradu v nedeljo dne 9. dec. popoldne ob 3. uri v čitalničnih prostorih (g. Jos. Mikuša). — Narodni volilci dotičnih okrajev in trgov vabijo se k mnogobrojni udeležbi.

V Ormožu so bili na Hribarjevem shodu glavni zborovalci jungovski učitelji in nemškutarski kmetje, ki so prišli zaradi Visenjaka, ki je tudi kot govornik nastopal. Slovenskega župana ni bilo nobenega. Shod je bil torej brez pomena.

Proti slovenskemu kandidatu dr. M. Ploju se širijo lažnjivi oklici »gornjeradgonskih kmetov«, ki pa jih v resnici izdajajo nemški trgovci. Laž je, da bi moral dr. Ploj molčati, on je neodvisen, da lahko govori, kar spozna za dobro. Zraven

pa je tudi poučen dovolj, da bo najboljšo zagovarjal kmeti stan. Pač pa bo moral Bračko molčati, ker govoriti ne zna. Bračkota na Dunaj poslati bi bilo toliko, kakor mutca na Dunaj odgnati. Laž je tudi v oklicu, da bi Bračko res sam obdeloval svoje posestvo. Bračko ni kandidat slovenskih kmetov, ampak nemčurskih trgovcev. Kdo pa plačuje vse obilne oklice zanj? Trgovci in nemška »südmarka«. Kdo pa podpira Bračkota? Glasilo ptujskih trgovcev, »Stajerc«. Čegav ljubljenec je Bračko? Nemških Šenererjancev, ki so v državnem zboru razbijali dve leti. Še pred kratkim je bil Bračko »obman« od vlade razpuščenega Šenererjanskega Bauernvereina. Kmetje, poslanca si hočete voliti, ki bo hodil s stranko, ki noče delati, ampak samo razgrajati? Kmetje, pristaja Šenererjevega hočete voliti? Kmetje, moža hočete voliti, o katerem je Šenererjanski »Grazer Tagblatt« od 1. sept. l. 1899 pisal: »Franz Wratschko je pravzaprav oni, ki v gornjeradgonskem okraju siri in ohranja nemštvo.« Proč torej z Bračkotom!

Cerkvene zadeve.

Duhovniške spremembe. Prestavljeni čč. gg. Jožef Trafenik v Škale, Vid Janžekovič v Št. Nikolaj pri Ormožu, Jož. Plepelec

na Prihovo, Francišek Schreiner na Dobrno, Matjaž Zemlič v Čadram, Melhijor Zorko v Št. Marjeto pri Ptuju.

Loterijske številke.

Trst: 1. decemb. 1900. 5, 82, 14, 65, 25
Linc: » » » 31, 26, 34, 3, 32

Cenjenim našim naročnikom!

Kdor je nov naročnik in nam kaj pošilja, naj to izrecno pove. Ta mali trud nam mnogo mnogo dela prihrani, ker smo z delom itak preobloženi. — Stari naročniki naj izvolijo blagohotno pri pošiljatvi naročnine, pri reklamacijah itd. zapisati število, ki je zapisano na adresnem zavitku. — Reklamacije v odprtih pismih so poštne proste. — Nekateri naročniki dolgujejo naročnino že po več let. Kdor list redno sprejema, podaja se v dolg in se zaveže s tem dolg poravnati vsaj do konca leta.

Kovačnica se da v najem s 1. januarjem 1901. Prednost ima kovač, oženjen in tudi v pokovstvu izurjen. Ponudbe pismeno ali ustmeno na gospoda Pavaleca pri Sv. Jurju v Slov. gor. 519 2

Slovenski organist zbirka prediger za orglje ali harmonij. — I. Zvezek »Božične predigre« zložil Ignac Hladnik op. 40. Cena 1 K. Dobi se v Katoliški bukvarni v Ljubljani in pri skladatelju, Novomesto, Dolenjsko. 523 3

Slomšekove „PRIDIGE OSNOVANE“

glavnih spisov šesta knjiga.

Ravnokar je dotiskana in se začne te dni razpošiljavati.

Obsega v srednji 8° za uvod: »Vaje cerkvene zgovornosti« str. 1—150. — Potem I. del »Pridige ob nedeljah« (50) str. 51—248; II. del »Pridige ob zapovedanih praznikih« (20) str. 251—306; III. del »Pridige ob cerkvenih godovih« (12) str. 309—348; IV. del »Pridige ob godovih svetnikov sploh« (commune sanctorum) (32) str. 351—450.

Skupaj 114 pridig izborne vsebine.

Cena broširani knjigi s poštnino je 4 K.

Dobiva se v »tiskarni sv. Cirila v Mariboru« pa tudi po vseh drugih slovenskih bukvarnah.

Na debelo, na drobno.

Postrežba točna, cene nizke.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice 12

Priporoča svoje lahko tekoče **slamorenice** najboljših sestavov kakor tudi izvrstne slamorezne **kose**. Dalje svojo veliko zalogo izdelkov **iz kamenščine, kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike** v vsakovrstnih oblikah, **cementa, stavbenih in pohištvenih okovov, peči, štedilnikov** od najpreprostejše do najfinejše izpeljave,

Kmetovalcem priporočam kot najizdatnejše umetno gnojilo **Tomaževo fosfatno moko** po tovarniški ceni. 469 1

Velika izbira železnih nagrodnih križev.

Slavno občinstvo vabim, si pri priliki ogledati mojo trgovino in zalogo.

Razglas.

Mesto pomožnega uradnika za deželnega revizorja Raiffeisenovih posojilnic na Štajarskem je s 1. januarjem 1901 izpraznjeno, in se s tem razpisuje natečaj.

Dohodki te službe, ki se lahko mesečno odpove, so: mesečna plača 160 K (edensto šestdeset kron), nadalje pri potovanjih za potroške 6 K (šest kron) na dan in voznino na železnicah II. razreda, a kjer ni železnice za 1 kilom. daljave 52-72 vin.

Od prosilcev za to mesto se zahteva, da so dovršili spodnje razrede kake srednje šole, nadalje se morejo izkazati z spričevalom o skušnji državnega računstva in znanje slovenskega jezika.

Ako bi se kedo sprejel, ki ne zamore izpolniti zadnja dva pogoja, se mora obvezati, da jih bode spolnil v teku enega leta.

Prošnje naj se pošljejo do 15. decembra 1900 podpisanemu odboru.

Gradec, dne 14. novembra 1900.

505

Od štajarskega deželnega odbora.

Slavni zavarovalni družbi

„Unio catholica“

se podpisano cerkveno predstojništvo zahvali, ter potrjuje, da je pri tukajšnji mežnariji po ognju povzročeno škodo točno in v občno zadovoljnost izplačala. Tim potom tudi priporočuje to zavarovalno družbo zasebnikom, [kakor tudi vsaki korporaciji.

Cerkveno predstojništvo Teharje, 15. novbr. 1900.

Anton Šibal, župnik.

507

Jernej Resnik, Franc Dimer, cerkvena ključarja.

Razglas!

Podpisano županstvo naznanja, da se bodo letni in živinski sejmi v Trbovljah prihodnje leto sledeče vršili:

509 2

dne 3. februarja na dan sv. Blaža

dne 7. marca na dan sv. Jetrta

dne 18. oktobra na dan sv. Lukeža

dne 6. decembra na dan sv. Miklavža.

Županstvo Trbovlje v novembru 1900.

517

Na prodaj.

Krajni šolski svet v Slivnici pri Mariboru bode dne 16. decembra 1900 točno ob 3. uri popoldne staro šolo št. 10 z vrtom in sadunosnikom po dražbi prodajal. Hranilnični dolg okoli 1200 kron zamore proti amortizaciji na posestvu ostati, drugo pa se izplača.

Za božične praznike!

Usojam se preč. duhovščini in sl. občinstvu naznaniti, da umetniško v vsaki velikosti izdelujem za cerkve in dom *hribe z jasticami in lurške votline z kapniki brez in z podobami.*

Podobe imajo obleko iz tkanine, glave iz voska ali iz umetno rezljanega lesa, v obliki, kakor koli kdo želi. Podobe rojstva Kristusovega, treh kraljev, obrezovanja Kristusovega, dvanajstletnega Jezusa, ženitnine v Kani Galileji, itd. itd. — Podobe imajo krasno slikano ozadje.

Pri podpisnem so velike jaslice na ogled postavljene. Ustop je vsakomur prost in se nikdo ne sili, da bi moral kaj naročiti.

Emil Bäuerle, umetni slikar in podobar za cerkve in dom. 490 1
Koroška ulica št. 9 v Mariboru.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu

vsakovrstne podobice, molitvenike, rožne vence, svetinjice, križce.

Velika knjiga z vzorci od navadnih do najfinejših podobice je v tiskarni na vpogled.

Spominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na drobno in debelo, **rožne vence žalostne Matere Božje** in preč. Spočetja itd. — Lepi križci so pa medeni ali niklasti za rožne vence, za kras na steno in posebno za častite duhovnike za sprevidenje bolnikov; križi s stojalcem, **svetinjice** različnih vrst.

Tiskarna ima v zalogi tiskovine za:

župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje, trgovce, hotele in gostilnice, posojilnice in zasebnike.

Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti), poročne liste, osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike, dalje preskrbi za vsak uad ali zasebnike štampilje (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, lično in ceno.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Venček cerkvenih pesmi za šola re

je izšel v VI. popravljenem natisu. — Komad velja 10 kr., 50 komadov za 4 gld., 100 komadov 6 gld. 80 kr. **proti predplačl.**

Poština za komad 2 kr., za 50 in 100 komadov 15 kr.
Naročuje se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Zelo priljubljena knjižica mej mladino povsod, kjer so jo naročili. Vsak šolar bi jo moral imeti.

"Gloria" redilna krma za konje, zabranjuje bolezn, vzdrži konje močne in iskre

"Gloria" začimba krma govedi, pospešuje prebavljanje, čisti kri, zboljšuje in množi mleko.

"Gloria" mlekarski prašek za krave, pospešuje izločenje mleka in odstranjuje napake mleka.

1 veliki zavitek velja K 1'20, mali K 0'70, 5 kg. v zavitku za poskus po pošti K 5.— poslano iz Dunaja.

Barteljevo klajno apno, neobhodno potrebni dodatek h krmi za mlado, molzno in brejo živino, v slučaju, da živina liže, da ima kostne bolezn itd. 5 kilogr. za poskus K 2.—, 100 kg. K 22.— iz Dunaja.

Vaselino mazilo za usnje v plehastih škatljah: 1/2 kg. 60 vin., 1 kg. 1 K, 5 kg. K 4.

Rusko patent. mazilo za usnje po 1/2 kg. K 1'10, 1 kg. K 2.—, 5 kg. K 8.—.

— Navodilo brezplačno. —

Miha Barthl in drug.

Dunaj X. 460.7

Naznanilo!

Podpisani si usojam naznaniti vsem posestnikom vinogradov, da bom imel koncem tega leta in prihodnjo spomlad veliko množino na suho cepljenih trt različnih dobrih in čistih vrst cepljenih na Riparijo portalis in Rupestris Monticolo in sicer:

6000 Laški rilček (Välschriesling), 4000 Žlahtine (Gutedel), 2500 Šipona (Mosler), 2000 Traminerja (Traminer), 1000 Mali rilček (Kleinriesling), 1000 Beli rafol (Ranfol weiss), 1000 Burgunder beli (Burgunder weiss), 900 Burgunder rudeči (Burgunder roth), 900 Sylvaner (Grüner Sylvaner).

Cepljeno na Rip. portalis.

600 Traminerja (Traminer), 550 Burgunder beli (Bugunder weiss), 300 Sylvaner (Grüner Sylvaner), 100 Šipon (Mosler), 100 Žlahtina (Gutedel).

Cepljeno na Rup. Monticolo.

50 Šipon (Mosler) na Solonis. Skupaj 21.000.

Vse te trte so dobre rasti, lepo zaraščene in dobro vkoreninjene ter se prodajo po 160 kron 1000 komadov, ali 8 kr. komad; kdor naroči najmanj en tisoč, dobi jih 50 brezplačno.

Oglasiti se je vsaj do novega leta pismeno ali ustmeno pri Antonu Slodnjaku, trtnarju v Juršincih pri Ptuj.

Viničar!!

z 5 delavskimi močmi se sprejme. Plača se 75 gld. Viničar dobi tudi dve kravi in dovolj krme za govedo in svinje. Vpraša se pri g. Gregoriču, oskrbniku v Sturmbergu, obč. Leitersberg. 486 1

Više 100 ht. naravnoga

vina, staro i novo prodaje vlastinstvo Šalovec, pošta Varaždin na Hrvatskem. Isto ima i više metričn. centa rukom obranih miznih jabuka na prodaji. 1

Nizke cene, vse jako čedno, prijazna in hitra postrežba.

Naročila na hrano, (abo noma) se vedno sprejme.

Restavracijo
v mariborskem 'Narodnem domu'
prevzame s 1. decembrom 1900.

Andrej Mesner.

Opirajoč se na mnogoletne izkušnje, bom skušal na vse strani častite goste postreči.

Točil bom vedno sveže marčno in pilzensko pivo, izvrstno domače štajarsko belo in istrijsko črno vino.

Okusno prirejena gorka in mrzla jedila o vsakem času.

Ptujci dobe vedno čedne sobe in postelje.

Vsakovrstna fina vina v buteljkah.

Umetno-obrtna delavnica cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega izvedeneca
v Mariboru,

Kokoschinegg-Allee, Hilariusstrasse, Carneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd. Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo nagrobnih spomenikov. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, mramorja, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene. 42

Berte Volckmar,

državno izkušane učiteljice na glasovirju

v Mariboru, Gornjih gosposkih ulicah št. 54.

v pritličju nasproti c. kr. državne gimnazije

Priporoča svojo bogato zalogo

novih

glasovirjev

in

pijanin

s križnimi strunami, (orehovo polituro, črni in ameriški orehov les)

kakor tudi

Harmonij

po evropskem in ameriškem seznanem sestavu iz najboljših tovarn po tovarniških cenah.

Glasovirji „Ehrbar“!

jamči se pismeno. Plačuje se v obrokih. Stari glasovirji se zamenjavajo in prodajajo

Posojila po najnižji ceni.

Za bolne na želodcu in stare ljudi. 495

Konjak star, iz domačega vina, pošilja franko 4 stekl. za 6 gold., 2 litra za 8 gld., novi konjak 2 litra za 4'80 gld. **Benedikt Hertl**, grajščak, **Golič** p. Konjicah, Staj.

1 stekl. za 1 gld. 50 kr. se dobi pri **Al. Quandest**, gosposka ulica, Maribor.

Adventna knjiga!

Tiskarna

sv. Cirila v Mariboru

Koroške ulice 5

priporoča

„Premišljevanje“

o življenju našega Gospoda J. Kristusa za vse dneve celega leta.

Po francoskem izvirniku poslovenili mariborski bogoslovci.

Oba zvezka v usnje vezana veljata 8 kron.

Vožnje karte in tovarni listi v

AMERIKO

Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie, Antwerpen

vozi naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr. avstr. vlade. — Natančna pojasnila daje

Red Star Linie, Dunaj

IV. Wiedenergürtel 20

ali pa

37

Anton Rebek v Ljubljani —

Kolodvorske ulice 34.

Julij Popper, Innsbruck —

Südbahnstrasse 2.

Na prodaj

novi hram, trdna stavba, 4 stanovanja, kleti, drvarnica, studenec, sadonosnik in kuhinjski vrt, blizu cerkve in šole. Cena 5600 gld. 2300 gld. ostane lahko na dolgu. Več pove upravnistvo. 470 4

Najčistejše olje

iz kostij napravljeno za šivalne stroje in kolesa (bicikle) v tovarni H. Morbius in Fils, Bazel (Svica). Dobi se pri 17-26

R. Strasmayer-ju, puškarju v Mariboru.

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Kdor hoče 400 mark

garantirano mesečno lahko in pošteno zaslužiti? Naj pošlje naslov z znamko:

V. 21 Annoncen - Exped. K. F. Wojtan, Leipzig-Lnd.

Javna zahvala!

Ob smrti moje ljubljene matere, oziroma tašče, gospe

Marije Bratanič,

hišne posestnice v Celju,

došlo nam je toliko izrazov srčnega sočutja, da se ne moreva vsacemu posebej zahvaliti. Zahvaljujeva še torej tem potom najtoplejše vsim blagim sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri so nam ob priliki bolezn in smrti predrage ranjke svoje sočutje in ljubezen skazali, vsim darovalcem krasnih vencev in za mnogobrojno sdremstvo k zadnemu počitku iz Celja v Št. Ilj. Posebno se zahvaljujeva pa preč. gosp. opatu, č. g. Potovškemu za zadno tolažbo, čast. g. Smrečniku v Št. Ilju za srčno ganljivo slovo, kakor tudi vsim duhovnim gospodom iz Celja, Šaleške doline in Dobrne. — Zahvaljujeva se pa tudi pevcem Št. Iljskim za nagrobno petje.

Srčna hvala in Bog plati!

Št. Ilj pri Velenju dne 28. novembra 1900.

Avgusta Kranjc roj. **Bratanič**
Ivan Kranjc, veleposestnik.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Proda se

prostovoljno zemljišče gospe Ide pl. Rajakovič na Ogrizekovem v Dobernežu navčne občine Tepanje za 30.000 K; eno drugo zemljišče v Tepanjah za 3600 K, ena kmetija v Konjicah, pet minut od kolodvora za 8800 K, eno zemljišče v Stranicah za 15.000 K pod jako ugodnimi pogoji. Več pove 521 3

dr. Ivan Rudolf,
odvetnik v Konjicah.

Lep harmonij

češke tvrčke Hugo Lotha, skoraj nov, s tremi registri in 4 in pol oktaven proda za jako znižano ceno tudi na obroke 522 3

Jože Lešnik, trgovec na
Kebli pri Konjicah.

Čast in slava vrlim Slovencem v Jarenini v Št. Ilju in pri Sv. Marjeti ob Pesnici!

Neumorno ste delali, zato so v vseh treh župnijah izvoljeni skoraj sami naši možje za volilne možje. Lepo smo od zadnjič napredovali. Hvala pristrčna za to veljaj Vam vrli mladeniči in možje vseh treh župnij, ki se niste strašili truda! Najveličastnejša je bila zmaga naših na Pesnici. Hvala in slava še za to posebej Slovencem občine Pesnice! Bog živi vse vrle in navdušene naše volilce! Le tako naprej, in naša katoliška in slovenska stvar bo kmalu zmagala povsod!

V Jarenini, 3. decembra 1900.

516

Predsedništvo katol. slov. političnega in gospodarskega društva s sedežem v Jarenini.

Fr. S. Gomilšek, predsednik.

Alojzij Drozg, tajnik.

ZAHVALA.

V imenu osirotele župnije, žalostnih sorodnikov in v imenu vseh, katerim je bil drag in ljub pokojni prečastiti gospod župnik

Franc Schwarz,

zahvaljujem se pristrčno vsem, ki so k slovesnemu pogrebu kaj pripomogli. Hvala tedaj mil. gosp. stoln. proštu Lorencu Hergu, mil. gg. kanonikoma Bohincu in A. Hajšek ter vsej ostalej preč. duhovščini; hvalo pa tudi vsem drugim, ki so s svojo požrtvovalnostjo pokazali ljubezen in hvaležnost do blagega umrlega.

Kamnica, meseca decembra 1900.

Topolnik Ivan, provizor.

Dobra, varčna kuhinja

Maggi-jevo juhino sladilo je edino, ki more v trenutku močno napraviti vsako juho in vsako slabotno pomako; — le nekaj kapljic zadostuje. Dobiva se v originalnih steklenicah od 50 vinarjev naprej v vsaki delikatesni, kolonijalni in špecarijski prodajalnici in drogerijah. Originalne steklenice se zopet po ceni polnijo. Maggi-jevim juhinih sladilom. 482

Fotografski zavod v Mariboru

je najstarejši

Henrika Krapeka, v Fritsch-evi vili Badgasse št. 11.

Dohod k vili skoz Grabengasse, Bad- in Fabriksgasse. Priporoča fotografska dela vsake vrste od medajlonove do Zalagatelj c. kr. avstrijske uradniške zaveze. človeške velikosti, ter vse najboljše in najhitreje izvršuje

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Špitalske ulice št. 12.

Nakup in prodaja vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, novcev, valut itd. za najkulantnejših pogojev. Posojila na vrednostne papirje proti nizkim obrestim. Zavarovanje proti kurzni izgubi. Promese k vsem zrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog na vložne knjižice, na tekoči račun in na girokonto s $4\frac{1}{2}\%$ obrestovanjem od dne vloge do dne vzdiga. Eskompt menjic najkulantneje. 467 9 Borzna naročila.

Na lovu.

(V. Kosmák. — Jan Stanovský.)

(Konec.)

»Pst!« se je odzvalo od daljnega konca. »Tiho, niti muk!« je pridjal Škofovski. »Predvsem odprite okno, da se more skaditi ven«, je opozoril stari gospod glavav iz Znojma.

»Le ti molči!« ga je zavrnil gozdar, »ti stoprav to razumeš! Ampak kar bom zdaj pripovedoval, to je sveta resnica. Poznali ste starega kancelista, gospoda Franca, kakor smo ga klicali?«

»Kako bi ne! Bil je pol slep in gluhi.«

»Torej, vidite tedaj, da ne lažem. Ta gospod Franc vam je bil grozen čudak. Z vsakim se je prepiral, pital ga z osli in zlasti nas mlade, kateri smo pisarili v pisarni. Jaz sem bil takrat v pisarni. Ničesar mu nismo ugodili. Pri vsem tem pa je bil grozno vohunski in na puško kar mrtev.«

»In če je zadel v svojem življenju deset zajcev, je bilo to vse«, je pripomnil gospod grajšček. »Streljal je, kakor tukajle naš gospod Vaclav.«

»Kje pa bi se jih vzelo deset? Niti pet ne!« je trdil dohodar.

»Nekoč proti koncu sušca«, je nadaljeval gozdar, »me je oštel v pisarni, da sem neumen bebec in da me vsaka baba spelje na led. Razjezil sem se! Rečem: »Gospod kancelist, vi vendar tudi niste vse modrosti z veliko žlico snedli in staviva, da vas prvega aprila — to bode danes teden — pošljem po ptičjega mleka, po rakove in polžve krvi, po žabje volne, po gladež, po norca!«

»Mene?!« — je zasopel gospod Franc, »mene?! Staviva na vedro piva! Kje šine vam taka misel v glavo?!«

»Staviva sva torej pred svedoki na vedro piva, jaz pa sem tuhtal in premišljeval, kako bi to izvedel. Konečno mi šine srečna misel v glavo. Z lovcem sva si bila dobra, in prijavi sem mu svoj načrt. Rečem: stavil sem z gospodom Francem na vedro piva, da ga pošljem po aprilu. To izvedeva tako. Jaz se prvega aprila zgubim rano iz pisarne, pridem k vam, in v pisarno pošljeva logarja Moravca — to je zvita glavica, ta nič ne skazi — tako kakor bi šel od vas k meni z naročilom, da bi si vzela hitro dvocevko in šel k širokemu drevoredu, da bi tam stopil pod veliki hrast in čakal na lisjaka, da ste ga vi zasedili in da ga naženete od »pekla« gor. (»Peklo« je gostilna v gozdu). Gospod Franc je vohunski, izvlekel bo to iz logarja in pobegne k »velikemu hrastu« sam. Tam ga pustiva precej dolgo čakati, sama se pokrepača v gostilni »na peklu« in potem ga greva zasmehovat.«

»Počakajte«, je rekel lovec, »izvedeva to še bolje. Pokličeva »na peklo« črevljarja Lisjaka, tam ga napraviva korajžnega in potem ga pošljeva ven, da mora iti okoli gospoda Franca.«

»Bravo!« je zaklicala cela družba in gospod gozdar se je zadovoljno smejal, namočil grlo in nadaljeval: »Prišel je torej srečno prvi april. Jaz pridem kakor običajno v pisarno in za pol ure grem kakor slučajno ven. Za trenotek odpre logar Moravec duri, želi dober dan, ogleda se po pisarni, nekaj zamrmra in gre spet.«

»Kaj hočete!« je vpil za njim gospod kancelist.

»Ah, gospoda Lihtnera iščem, — ampak pridem zopet.«

Odšel je k židovu na četrtinko in se vrnil za trenotek. Odprl je duri in šel za peč gledat, kjer je stala moja miza.

»Kaj hočete?« se je zarezal nanj gospod Franc.

»Gospoda Lihtnera iščem.«

»In kaj hočete ž njim?«

»Gospod okrožni logar mu kaj naroča.«

»In kaj? Ali imate jezik primržen?« je kričal nestrpljivo.

»Eh neumnost! Gospod okrožni logar je zasledil lisjaka in našel ga z mladeničem od »pekla« gor in gospod Lihtner naj stoji pod »velikim hrastom« v širokem drevoredu, tam ima lisjak tajni pot — in naj ga, hoče-li ustreliti, ko pride tja«, je odgovoril logar.

Gospodu kancelistu se je zasvetilo v obeh. Segel je v žep, dal logarju desetico in rekel: »Moravec, tukajle na pivo, in če srečate gospoda Lihtnera, ne pravite mu nič; jaz grem sam na lisjaka.«

Logar se je zahvalil in hajdi naravnost v pivovarno. Mi smo se vsi sklicali, da bi bila komedija večja: učitelj, poštar, doktor, pivovar in smo šli »na peklo« v gostilno.

Črevljarja Lisjaka smo nastavili pri širokem drevoredu na stražo, da-li gospod Franc pride? Ne traja dolgo, — v resnici — kancelist prisopiha lovski oblečen, stopi pod drevo, nastavi nanosnik na oko, da bi bolje videl, nategne dvocevko in preži. — Črevljar nam pride tega praviti smeje se kakor norec. Mi smo mu dali naliti, da bi dobil »efeta«. Sami smo tudi pili kakor »Saksi« in drug za drugim smo hodili ven streljat na prazno, kakor bi bil najhujši lov. Tako smo ga pustili čakati dobro uro. Ko je črevljar že imel dovolj in nam se tudi ni več ljubilo, poslali smo ga naprej po širokem drevoredu, mi pa smo šli zadi za njim. — Črevljar, ta kotriga, si je pel celo pot. Ko je prišel k hrastu, ga je opominjal gospod kancelist: »Ne delajte trušča in ne naganjajte mi divjaka.«

»A ponižno dobrodošli, blagorodni gospod kancelist! Le ne streljajte na me.«

»Kaj blebetate? Idite svojo pot. Ali niste videli gospoda okrožnega logarja?«

»Sem videl. — Gre majhen kosek za menoj še z drugimi gospodi.«

Medtem smo mi prišli. Gospod Franc je vpil na nas ves togoten: »Kje ste tako dolgo? Čakam že dve uri. Kje imate lisjaka?«

»Tamle gre. Zakaj ga niste ustrelili?« sem pokazal na črevljarja Lisjaka.

Gospod Franc je izbulil oči kakor čuk, zaobrnil se na peti in jo mahnil proč. Mi pa smo klicali za njim »april!« in šli naravnost v pivovarno pit vedro piva. Bila vam je takrat komedija, da vam niti dopovedati ne morem.«

»Verujem!« — je pritrdil Škofovski. »Ampak tukajle gospod mlinar je še slabši strelec. Na gospoda Franca ni prišel lisjak, zato ga ni mogel ustreliti; ali na tega starega tukajle je prišel jelen —.«

»In skotal ga je!« pripomnil sem jaz.

»Kaj še! Skotal?«

Pravim: »Da! Oba sva spala. Nakrat zaslišim gospoda mlinarja preklinjati, ogledam se in vidim, da leži povaljen v travi in jelen je čez drn in strn!«

»Oho!« se je smejal Bazala, »še sreča, da jeleni ne bodejo, sicer bi imeli po jutrajšnjem funus!«

»Nu, četudi bi jelen bodel, obrani se ga«, rekel je popolnoma mirno gospod glavav, kateri je sedel z gospodom grajščekom za malo mizo pri peči in je potisnil na stran črno čepico na glavi — »ali z divjim merjascem je druga! To se mi je enkrat nekaj pripetilo, ko sem bil še na Ogrskem. Imeli smo tam velike gozde, jelenov, srn dosti in tuintam je k nam zablodila tudi črna divja svinja. Nekoč vam grem okoli barja, kadim lepo in hkrati, kakor bi iz zemlje izrastel, stoji vam meni naproti velikanski merjasec. Videti ga, dvocevko dol — in pok, pok! oba poka sta bila jeden. Krulec je sicer padel, toda skopal se je zopet in brusil čekane nad menoj. Pomikam se nazaj in nabijam; merjasec za menoj in pene se mu čede od pap. Tu se spotaknem na korenu, padem, puška mi odleti, klobuk dol — jaz ležim, v rokah nič, razun pipe in merjasec pred menoj. Ampak nič se ne bati! Navlekel sem polna usta dima, in ko je zver imela rilec že tako blizu, da sva se mogla poljubiti, pihnil sem

ji ves dim v oči. Škoda, da niste tega videli! Merjasec vam je začel sopsti, obrnil se in se zgubil. Več ga nisem videl!«

Mi mlajši smo se zakrohotali. Škofovski lovec pa nas je važno opomnil: »Ne smejte se in zapomnite si to, da bodete si pomagati vedeli, če pridete v take škripece. To se vse more zgoditi. Prigodijo se semintje čudne reči. Ker smo že o tem jelenu govorili, prišel mi je na misel moj rajni oče. To vam je bil lovec! Zastonj govoriti — mi smo proti njemu cunje — nič — nič! Ta vam je umel dresirati pse! — in ne samo pse, vse! Imel vam je jelena (vlovil ga je bil, ko je bil še telek) in naučil si ga je tako, da je jelen — verjamite mi ali ne, — z mojim očetom — Bog mu daj dobro! hodil na lov in mu prinašal ustreljene zajce — kakor tukaj sedim, primojduha!«

»Lažeš!« je zakričal nanj Bazala in udaril na mizo, da so kozarca zazveneli.

»Zakaj bi lagal?« je rekel grajšček resno. »Poznal sem lovca, ki si je privadil zajca, da je hodil ž njim čakati, in če je gospod kakega jelena vstrelil, mu ga je zajc donesel.«

»Nu, ta je zelena!« je vdaril Škofovski na mizo in se vgriznil v ustnice, ker je bil pretrufan.

Družba se je krohotala, da ni popokala.

»Pustite take govore«, je rekel gozdar, »kateri niso verjetni, in začnimo zopet o psih. Imel sem vam psico, to je bila pošast! — svojeglavna, sladkosnedna — vse nečednosti! Če me ni hotela ubogati, dobivala je doma vselej na hrbet z bičem. Nekoč mi je tudi požrla zajca na lovu. Rečem: »Počakaj, dobiš, ko le prideva domu!« Psica to slišati jo pobriše! Bilo je to že pozno v jesen; kurili smo že. Počasi grem za psico in ko odpiram duri, česar ne vidim? Psica ima bič v gobcu in ga tlači v peč! — Le pomislite!«

»Aj, aj, joj!« so se čudili vsi.

Deklica je odprla duri in mene poklicala, da nekdo hoče govoriti z menoj.

Šel sem ven. Stala je zunaj stara žena in me prosila, da bi ji drugo jutro zgodaj izgotovil neko listino. Obljubil sem ji in se vrnil v sobo.

»Kdo pa je bil zunaj?« me je vprašal gospod gozdar.

»Bila je deputacija zajcev«, sem odvrnil. »Prišli so se mi zahvaljevati, da sem jim tako prizanašal, in da bi vas prosil, da bi drugokrat pozvali na lov samo take strelce kakor sem jaz in gospod mlinar!«

»Živio!« so ploskali vsi, smejoč se iz polnega grla. Gozdarjev pes je potegnil rep med noge, začel cviliti, se splazil k durim in praskal po njih.

»K vsem zlodejom! Prenehajte vendar lagati! Glejte, moj pes tega ne more prenašati in še mi steče!« je rekel gozdar in pograbil puško. »Morebiti ga bodem moral ustreliti.«

Vseobčni smeh je sledil na to šalo.

Še dolgo časa smo gonili z veseljem na tem poslednjem lovišču, dok nas je konečno polnoč zvala domu.

To je bil moj zadnji lov. Na poslednjem lovišču sem bil potem še često, toda pri prvih ne. Bal sem se, da ne bi koga ustrelil in svetujem vsakemu, kdor ni rojen lovec, naj pusti puško kakor žganje in blebetavo babnico.

Dopisi.

Od Sv. Benedikta v Slov. gor. (Veseliča.) Bilo je treba plačati vstopnino, vendar je privrelo toliko ljudstva, da je bilo v trenutku razprodanih 250 vstopnic, več ko dve tretjini je vstopilo brez vstopnic, polovica ljudi pa se je morala vrniti domov. Take stiske in gnječe ne pomnijo stari ljudje nikjer. Vprizorila se je »Lurška pastarica«, igrokaz v petih dejanjih in »Slomšekovo rojstvo«. O kako radi bi svojim cenjenim bralcem opisali vso lepoto in krasoto igre

natančneje, a moje pero je preokorno in prostora premalo. Nekaj vendar naj omenimo. — Zagrinjalo se vzdiguje — čaroben pogled! V krasno izdelani lurški duplini kleči čvetero angeljev, z živobojnimi oblačili, z zlatimi perutnicami, z zlatimi obročki okoli čela. Začujejo se koraki, angeljci izginejo. Zunaj se zasliši Bernardkin glas, Bernardka se prikaže na odru vodeč svojo mater za roko k duplini. Bernardka živo popisuje materi prikazni Matere Božje. Mati ji skoro ne verjame ter ji ni nič kaj všeč, da zahaja Bernardka v duplino, vendar na prisrčno prošnjo Bernardkino ji mati dovoli za enkrat, potem pa spremlja Bernardka mater proti domu. Mej tem priskaklja več deklic proti duplini s košaricami cvetic v roki ter se začnejo nedolžno, brezskrbno igrati. Med igro se vrne Bernardka v duplino, začudeno gleda igrajoče se deklice ter jih ljubeznivo prosi, naj se nikar ne igrajo tu, kjer ona tako rada moli in ko jim še obljubi tudi lepih cvetic, se deklice veselo in prisrčno ločijo od Bernardke. Sama ostane v duplini, sama seboj govori, otožnost jo obhaja, hrepeni po onih srčnih dnevih, ko je na zeleni planini pasla svojo čredo ter se z rožnim vencem v roki pogovarjala z Bogom in presveto Devico. Mrači se, skrivnostna groza pretresa ude ubogi pastarici. Obrne se proti notranji duplini, hrepeneč se ozira proti kraju, kjer se ji je prikazala nebeško lepa gospa. Kar zazvoni angeljsko češčenje. Deklica poklekne, moli »Češčena Marija . . .« zdajci obstane, blišč jo obsveti, v razpoki se prikaže presveta Devica, obsijana s svitlo-belo magnezijevo lučjo. Bernardka stegne roki proti prikazni in zagrinjalo pade. — Ljudstvo je očarano gledalo prekrasne prizore, občudovalo dobro Bernardko (Klobasa Amalija), ki je nepričakovano dobro rešila svojo nalogo. Pohvaliti tudi moramo mater Bernardkino (Micka Klobasa). — Drugo in tretje dejanje nam predstavlja prešerno in neverno grofico Osojsko. Dva otroka ima, Zofko in Tilko. Tilka je slepa, mati jo zaničuje, prisrčno pa ljubita ubogo sirotico sestra Zofka in hišna Mina. Grofica ravna tako trdo s slepim otrokom, da ga odpravi od hiše. Sestra in hišna skleneta otroka rešiti. Sestra Zofka beži s slepo sestrico Tilko k lurški duplini trdno zaupajoč, da slepa spregleda. Že sta pri duplini. Nikogar tam. Slepa Tilka popraša po Bernardki, Zofka je gre iskat. Slepa Tilka popraša po Bernardki, Zofka je gre iskat. Mej tem, ko Zofka išče pastarico, poklekne slepa Tilka pred lurško duplino ter prosi srčno milo Devico Marijo zdravja. Potoži ji vse, kako trda je mati, kako hudo se ji godi. Obljublja ji, da ostane vedno dobra in pridna. Slednjič zapoje presveta Devici čudovito lepo pesmico proseč jo pomoči. Med petjem pridejo angelji, pokleknejo okoli slepe sirotice v polukrogu, angelj varuh pa poleg nje. Pred koncem pesmi se začujejo zunaj koraki, angelj varuh razprostre nad slepo Tilko roke in jo prijazno pogleda, potem pa odidejo vsi. Bernardka začudeno gleda in posluša slepo Tilko, potem se ji prijazno približa, nagovori, vzdigne in razodene, da je pastarica Bernardka. Tilka ji vse pove, kdo da je, od kod in da je Zofka šla iskat pastarico. Zdajci se vrne tudi Zofka in kako se začudi, ko najde Bernardko pri Tilki prijazno pogovarjajočo z njo. Zofka jo milo poprosi, naj jima pomaga s svojo priprošnjo. Bernardka jima nasvetuje, da gresta k studentu, ki izvira za skalo. Tamkaj naj zmaka Zofka Tilki oči in ob angeljevem zvonjenju bo se ju spominjala v molitvi. Zofka pelje Tilko za skalo k studentu in stori vse, kar ji je Bernardka nasvetovala. Bernardka pa prisrčno prosi presveto Devico pomoči za slepo deklico. Ko zasliši zvonjenje angeljskega češčenja, vzame rožni venec in moli . . . prikazen obdana s sijajnim bliščem . . . deklica ostrmi, stegne svoji roki proti prikazni in v trenutku ko izgine, zavpije Otilija za odrom: »Vidim! Zofka — jaz vidim!« Plane na oder in v

naročje Bernardki ter se ji prisrčno zahvali — ob enem pade zastor. Reči moramo, da so taki prizori mogočno vplivali na srce pričujočega ljudstva. Tako ginljivo, tako pretresljivo je bilo vse. Občudovali smo zopet našo Maliko-Bernardko, občudovali pa tudi slepo Tilko (Tomažič Tilka) in njeno sestrico Zofko (Pivec Ivanka) ter hišno Mino (Ant. Tomažič). Prvokrat so bile na odru in se vendar tako izborno držale. — Četrto dejanje nas postavi v kmečko sobo na grajski pristavi grofice Eleonore. Tamkaj pripoveduje vrla, pobožna pristavka Barba (Elbl Lojzika) svojim otrokom Micki, Liziki, Ivanki, veselo novico, da se je Tilka vrnila, da je ozdravela, da pa še grofica ničesar ne ve o tem in da Tilka pride v njihovo hišo. Otroci veselja poskakujejo. Pristavka Barba prebira otrokom iz časopisa o čudežu, ki se je ravnokar dogodil in Lurdu, da je namreč slepa Tilka spregledala. Poučuje jih, da je pri Bogu vse mogoče, da se tu čudeži vedno godé. Mej tem pa plane v sobo soseda Jera (Senekovič Sepka) ter Barbi v vsi sapi naznani, da hišna otroka že k njej pelje. Barba ji hoče nasproti, Jera jo zadržuje, češ, grofinja tudi pride k tebi, ker te je nekdo počrnil pri njej. Dobra Barba pa ima mirno vest in hladnokrvno pričakuje grofinjo, češ, danes bo ljubi Bog sam enkrat govoril ž njo. Soseda in otroci odidejo, grofinja vstopi. Ostro pogleda Barbo in govori ves čas z razdraženim glasom. Barba pa odkritosrčno in odločno stoji grofinji nasproti. Grofinja ji očita, da je pomagala hišni in otrokoma, da sta pobegnila. Ničesar ne taji Barba ter povdarja, da je storila to iz usmiljenja in kar naravnost očita grofinji trdosrčnost in neusmiljenje. Grofinja ji zagrozi, da jo takoj z otroci vred zapodi iz službe. Barba stoji nesplašena. Grofinja še ni vedela kam sta otroka pobegnila. Ko ji pristavka razodene, da sta šla otroka v Lurd, je grofinja na vso moč iznenadena, pa ravno tako razdražena ter ima lurške čudeže za prazno vero. Barba ji odločno ugovarja ter resno pravi: »Kako pa bi bilo, ako bi vaša sleporojena hčerka zdaj-le stopila čez ta-le prag — pred vas — z zdravimi očmi?« Grofinja jo slovesno zavrne: »Danes se čudeži več ne godé!« Barba pa odpre vrata in Tilka plane notri materi v naročje z vsklikom: Mama, preljuba mama! Grofinja se prestraši in zgrudi na stol — zastor pa pade.

Ljudstvo, ki je gledalo te prizore, ni verjelo lastnim očem, da bi bile igralke domača znana dekleta. Dobra Barba in prevzetna grofica (Fekonja Tonika), ste izvrstno rešili svojo vlogo. Eno dejanje še preostaja. Predstavlja nam zopet lurško duplino. Proti njej se vije procesija romaric pojoč lurško pesem. Pred procesijo nese praznično oblečena deklica s trakovi ozaljšano zastavo. Nato sledi več parov belo oblečenih deklet z venčiči na glavah. Potem se vrstijo druge romarice, med njimi grofica Eleonora z Otilijo.

Zadnje glasove pesmi pretrga, jezno, glasno kričanje meste županje, ki plane na oder ter prav pošteno ošteje romarice, da se predrznejo stopiti na ta prepovedani kraj. Romarice ji odločno ugovarjajo in ubogo županjo še bolj razkačijo, da se norčuje z Bernardke in iz čudežev. Vzame potem zastavo zastavonoši in pozivlja romarice, če si upajo s prisego potrditi, da se tu gode čudeži. Tu stopi k županji grofinja Eleonora, vzdigne roko k prisegi in slovesnim glasom poreče: »Jaz lahko prisežem.« Ko grofinja razodene županji, kdo da je in kakšen čudež se je dogodil tukaj nad njenim otrokom, obstoji nemalo poparjena županja, izroči zastavo zastavonoši, prosi grofinjo in romarice odpuščanja ter se vrne vsa spokorjena. Grofinja pa dvigne zastavo kvišku in vse romarice zakličejo ž njo: »Čast, hvala in slava presveti lurški Devici.«

Kdor je le količkaj pazljivo prebral te vrstice, reči mora, da je igra težavna in kdor je videl naših 20 deklic to igro predstavljati, pritrđiti mora: Ta priprosta kmečka dekleta

benedižka so izvrstno predstavljala težavno igro »lurška pastarica«.

In kaj naj rečemo še o »Slomšekovem rojstvu«, ki se je tudi predstavljal ta večer? Slovesen je bil trenotek, ko stopi na oder predsednik društva, razloži pomen nocojšnjega večera in pokaže na krasno slikani Slomšekov dom na Slomu. Slikal ga je na platno domači slikar Rola. Deklamatorja kmečka fanta Fekonja in Močnik dobro izvršita svojo nalogo. Težavnejšo nalogo je imela Marina (Senekovič Jožefa), ki jo je pa tudi dobro pogodila. Najkrasnejši so pa prizori treh angeljev, ki priplavajo pred Slomšekov dom. Prvi v belem oblačilu prinese srebrno liro ter naznani s tem, da bo Slomšek s petjem budil narod slovenski in zdajci zapoje zbor »Preljubo veselje . . .«, Slovenc Slovenca vabi« itd. Drugi angelj v modri obleki drži v rokah zlate bukve in zlato pero ter slovesno s tem naznani prihodnji delokrog Slomšekov. Naenkrat zasvira godba in pevci zapoje: »Naprej zastave slave . . .! Tretji angelj v rudeči opravi prinese škofovsko kapo in palico ter naznani, da bo Slomšek škof. Godba in pevci zapoje: »O Ponikva, o dragi Slom, ti moža slavnega si dom. Slava tebi, slava!«

Tako se je vršila veselica bralnega društva pri Sv. Benediktu v Slov. gor. Le obžalujemo, da nismo mogli vsem vstreti, ker dvorana je bila petkrat premajhna.

Iz Loke pri Zidanem mostu. Volitve volilnih mož bile so živahne. Rudečkarjev privrelo je iz Zid. mosta, da je bilo kaj. Vsiljevali so celo može, ki niso bili vpisani; seveda so morali žalostni odstopiti. Kakšni so ti gospodje, pokazali so tudi o tej priliki. Njih narodnost se je svetila na nemški litografiranih listkih, ktere so vsiljevali našim, a razun nekoliko nesrečnežev ostali so vsi zvesti. Z navdušenjem se priprosti, toda zavedni kmetje zagovarjali nasproti svojim sovražnikom svojo sveto stvar. Tu se je spoznalo, da biva tudi v navadnem človeku bistrost uma in modra razsodba. Niso se dali zapeljati kršč. kmetje in vrli narodni mladeniči od lažnjivih demokratov.

Vsa čast torej našim kmetom, ki so tako neustrašeno nastopali in se borili za svojo vero. Pa nekaj moramo tukaj zabeležiti in oznaniti vsemu svetu: neznačajnost nekaternikov. Z resnico na svetlo! Za resnico in pravico bojujemo se vsaki čas. Kdo je zoper nas, tedaj zoper pravično našo obrambo? To so nekateri možje, ki niso hoteli ostati zvesti svojim ljudem, poštenim kmetom, dočim se jim sicer vedno sladkajo in prilizujejo! Izrekli smo svojo sodbo in vašemu ljubeznjivemu govorjenju bo kmalu konec. Pokazali ste svoje mišljenje; če vam je kmet preslab, pa pojdite med gospode! Vi pa, krščanski in narodni kmetje, ostanite zvesti svojemu dosedanjemu ravnanju. Videli ste in veste sami, s kom imate opraviti. Zapomnite si, kaj je pisal neki demokraški list (»Vorwärts«) z dne 6. grudna 1891: »Nam ne more priti na misel, da bi količkaj pripomogli kmetu k zasebnemu posestvu. Žetev ni kmetova, ampak vseh ljudi . . .« Delati — to ti dovolijo demokratje, pa da bi užival sad svojega truda, tega ne smeš, ne, to moraš dati tudi svojim bratcem za »prato«, da se vsaj nekoliko pokrepčajo in z novo močjo začnejo delovati zoper tebe. O, gospod Karl, nismo tako neumni, kakor se vam dozdeva. Mislite-li, da smo vsi tako »lušni« kakor vi? Ne, mi smo resni ljudje in vašemu Mihelnu, ki hoče preobrniti ves red v državi, nočemo iti na limanice, ampak ostanemo zvesti svojemu geslu: Vse za vero, dom, cesarja, ne pa za takšne ljudi. Žičkar ostane naš — Čobal pa naj slovesno propade.

H koncu pa še gromoviti »Živio« vsem vrlim agitatorjem, ki so izpolnjuječi svojo dolžnost privabili toliko število poštenih kmetov na volišče!